

LANDSKARSIP 2010-IMI NAATSORSUUTAI

**NAMMINERSORLUTIK
OQARTUSSAT**

Imarisai

Landskarsip naatsorsuutaanut atuarnissamut ilitsersuut	2
Landskarsip naatsorsuutaanik akuersissuteqarneq	2
2010 pillugu nalunaarut	3
Naatsorsuuitit uppernarsarlugit atsiorneqarnerat	12
Naatsorsuuserinermi periutsit atorneqartut	14
2010-mi angusat	18
31.12.2010-mit killiffik	19
Ukiuni pingasuni kingullerni angusat	20
Pisussaaffeqarsinnaaneq	21

Landskarsip naatsorsuutaanik atuaanissamut ilitsersuut

Naatsorsuutit, naatsorsuutnik pingarnernik, ilanngussamillu imaqpurt, taannalu nalunaarsuiffinnik immikkoortitaakkanik imaqrarluni.

Naatsorsuutit pingarnerit

Naatsorsuutit pingarnerit tassaapput nalunaarusiaq aammalu inerniliinermi nalunaarut nalunaarsugartalik, naatsorsuutinut ilanngussami takuneqarsinnaavoq.

Missingersuusiami annertuumik nikingassutaasut nalunaarusiami nassuaassuteqarfingineqarput. Tamatumalu saniatigut, ukiuni kingullerni pingasuni, Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut ineriartorsimaneerat paasissutissutigineqararluni.

Malittarisassat 1992-imi atuutilersut malillugit inernerera nassaarineqarpoq, tassa Namminersorlutik Oqartussat ataatsimoortumik isertitaat, ingerlatsinermut aningaasartuutaat, sanaartornermi aningaasartuutaat taavalu aningaasat attartortitaat matuman i pineqarput. Taanna aamma taaneqartarpoq naatsorsuutit IST. Sanaartornermili aningaasartuutit, 2000-imiilli, aningaasaliissutigineqartut tamakkerlugit, aningaasartuutit allanneqarput, matumanimi aningaasaliissutaasut, missingersuusiornermi teknikkut periuseq atorlugu Sanaartornermi Nutarterinermilu Aningaasaateqarfimmuit inissinneqarmata.

Inerniliinermi nalunaarummi, isertitat iluarnaarutaanngitsutut nalunaorsorneqarput.

Inerneranut nalunaarsukkani, naatsorsuutit paasineqarnissaat siunertaralugu pisariaqartutut isigineqartuni, oqaaseqaatitigut itisiliisoqarpoq nassuaasoqarluniluunniit.

Ilanngussat

Landskarsip naatsorsuutai, ilanngussaq, immikkoortunik sisamanik imaqpooq:

1. Atuaanissamut ilitsersuut.
2. Kontonut pingarernut tunngatillugu inerniliinermik naatsorsuineq.
3. Aningaasaliissutinut atasumik, suliaqarfiiit ataasiakkaat pillugit nalunaarut naatsorsuutillu suliarineqarsimasut.
4. Inerneranut, naatsorsuutillu inernerannut atasumik nalunaarsuiffiit.

Landskarsip naatsorsuutaanik akuersissuteqarneq

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermik ingerlatsinera il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 23, 3. novembari 1994-iminngaaneersumi aalajangersarneqarpoq, ukiup aningaasaliiffiusup siuliani, naatsorsuutit kukkunersiukkan, kingusinnerpaamik Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqartassasut.

Naatsorsuuserisoqarfimmik akuerisaasumik, naatsorsuutnik kukkunersiuisussamik Inatsisartut atorfinititsippit. Kukkunersiusut naatsorsuutit uppernarsarlugit atsiussavaat. Taanna naatsorsuutini allaqqareerpoq.

Naalakkersuisut sinnerlugit, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup, naatsorsuutit Inatsisartutunut saqqummiutissavai. Inatsisartut naatsorsuutit, Inatsisartut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaanut nassiuutissavaat, taanna kukkunersiuinermik ataatsimiititaliamik taaneqartarpoq.

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq, kukkunersiuisunit, kukkunersiuinermi nalunaarsuiffimmik

tunineqassaaq, taavalu kukkunersiuinermi nalunaarsuiffimmut allakkatigut, innersuussutinut aammalu oqaaseqaatinut Naalakkersuisut akissuteqaqqullugit qinnuigineqassapput.

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap, aningaasartuutit isertitallu, aningaasaliissutigineqartut tunngavigalugit eqqortumik atorneqarsimanersut nalilersussavai, aningaasaliissutigineqartut sunniutaat, akuersissuteqarnermi naatsorsuutigisatut akuersissutaasunut naapertuunersut, aammalu Namminersorlutik Oqartussat pigisaat nalillit nalilersorneqassapput, aammalu aningaasatigut illersorneqarsinnaasumik atorneqarsimanersut nalilersorneqassallutik.

Tamatuma saniatigut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap, kukkunersiuinermi nalunaarsuiffik naatsorsuuserisut akuerisaasut suliaat isummerfigissavaa, taamatuttaarlu Naalakkersuisut nalunaarsuiffimmut akissutaat isummerfigissallugu.

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq isumaliutissiisummik suliaqassaaq, taanna ataatsimiititaliap naatsorsuutinut isummersuutaanik imaqassaaq. Isumaliutissiissut pineqartoq, landskarsip naatsorsuutaannik Inatsisartut suliarinninnerani ilaassaaq.

2010 pillugu nalunaarut

Ukiumut angusat

Landskarsi 2010-mi 2 mio. kr.-nik sinneqartoorteqarpoq, 263 mio. kr.-nik amigartooruteqartussatut tapiissutit aningaasaliissutit ilanngullugit missingersuusiorneqarsimalluni. Kisianili oqaatigisariaqarluni 265 mio. kr.-nik pitsangoriaateqartoq. Pitsangoriarnivik 120 mio. kr.-niinaavoq, pissutigalugu immikkut ittumik isertitat 145 mio. kr.-niusut naatsorsuutinut allanneqartut, 2009-meersummata ukiunillu siusinnerusunit pisuullutik.

Taakkua immikkut ittumik isertitat 145 kr.-niusut tassaapput:

Immikkut ittumik isertitat .

Mio. kr.

Toqqaannartumik akileraartutit 2009-mut attuumassuteqartut isertinneqartut	75
2009-mut Nationalbankenimit sinneqartoortut	15
DIH aamma Region Sjælland akornanni eqqartuussinerup	
naammassineqarnera	4
Toqqaannartumik akileraarutinut annaasaqarnermi missiliuilluni	
immikkoortitat allanngortinneri	21
Piginneqatigiilluni inissiat piginnittumut inissiatut allanngortinnerini	
ilanngaaseereerluni sunniutai	30
Immikkut ittumik isertitat katillugit	145

2010-mi ukiumut angusarineqartuni 2009-mut naatsorsuutinut naleqqiullugu, Royal Greenland A/S-mut immikkut ittumik aningaasaliissuteqarnermik attartortitsinermillu katillugit 500 kr.-nik sunniiffigineqartumi, 952 mio. kr.-nik annertungaatsiartumik pitsangoriaateqarpoq.

Naalakkersuisunut pingaaruteqarsimavoq, 2010-ip ingerlanerani suliniutit nutaat aningaasalersorneqarnissaat, aamma ingerlatsinermut sanaartornermillu oqimaaqatigiissitinissaq.

Anguniakkat taakkua 2010-mut naatsorsuutini naammassineqarput. Sinneqartoruuteqarneq anguneqarpoq, naak immikkoortuni arlalinni peqinnissaqarfik annersaalluni ilassutit aningaasaliisoqarsimagaluartoq.

Landskarsimi angusat IST-mi angusatut naatsorsorneqartarpuit, tassalu imaappoq Ingerlatsineq, Sanaartorneq Taarsigassarsisitsinerlu ataatsimoortillugit. Taamaasilluni taarsigassarsisitsineq soorlu erngup nukinganik nukissiorfinnut angusanut annertuumik sunniuteqarpoq. Taamaattumik IS-mi angusat (Ingerlatsineq aamma Sanaartugassaq) immikkut ittumik aningaasartuutit isertitallu ilanngunnagit namminersorlutik oqartussat ingerlaavartumik suliniutaannut ersiutaapput. IS-mi angusat 207 mio. kr.-niupput, taakkuningga 145 mio. kr.-nit immikkut ittumik isertitaallutik. Allatut oqaatigalugu IS-mi sinneqartoorut 62 mio. kr.-niuvoq, immikkut ittumik aningaasartuutit isiginiassanngikaanni.

2010-mut Aningaasanut inatsimmut IST-mi 227 mio. kr.-nik amigartoorteqarnissaq aamma IS-mi angusat 0 kr.-niussasut akuersissutigineqarput. Ukiup ingerlanerani suliassat Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliaanut Naalakkersuisut saqqummiuttpaat, tassanngalu aningaasaliissutit aningaasaqarnermut sunniuteqarnerluttut 36 mio. kr.-nit akuersissutigineqarput. Taamaalilluni tamakkiisumik amigartoorteqarnissamik missingersuusiorneq 263 mio. kr.-ninngorpoq aamma IS-mi amigartoorut 61 mio. kr.-niulluni.

Suliassat 2010-mut Aningaasaqarnermut ataatsimiitaliamit akuersissutigineqartut, ukiumut ilassutit aningaasaliissutit inatsimmut ataatsimoortillugit 2011-mi uppernaakkut Inatsisartut ataatsimiinneranni akuersissutigineqarput.

Tabelimi tulliuttumi IST-mi, kiisalu IS-mi ukiumut 2010-mut angusat kiisalu ukiumut tassunga missingersuusiamut ilassutit aningaasaliissutit sunniutaat allanneqartut.

IS-mi angusat naatsorsornerat.

Mio. kr.	Naatsors.	Aningaasanut inatsit	Illassutit ningaasaliiss.	Aningaasal. katillugit
IST-mi angusat	-2	227	36	263
Ilanngaaseereerluni attartortitat (oqaaseqaat 15)	-205	-227	25	-202
IS-mi angusat	-207	0	61	61

- (minus) angiver indtægter i Regnskab og Budget.

Namminersortunut tunngatillugu aningaasaqarnikkut suliniuteqarneq 2010-mi qaffariaateqalaarpoq. Immami ikummatisanik ujarlernerup nunamilu atortussiassanik manngersumik ineriartornermik pilersitsinermi ujarlerneq ukiup affaani kingullermi immikkut ittumik sunniuteqarpoq. 2010-mi raajanik aalisakkanillu avammut nioqquteqarneq qaffariarpoq, aatsitassanillu avammut tunisineq appiararluni.

Nuummi sanaartornerup sanaartugassallu iluani suliassaqarneq annertuvoq, illoqarfinnilli allani suliassaqarneq killeqarluni. Ingerlatsinermut aningaasartuutit tamarmiusut 2009-mit 2010-mut 11,4 pct.-mik aapariarput, iserititallu 4,7 pct.-mik qaffariarlutik. Ingerlatsinermut aningaasartuutit 2%-tiinnarmik appiararput, 2009-mi Royal Greenland A/S-mut immikkut ittumik aningaasaliissuteqarneq naatsorsuutigissanngikaanni.

Landskarsimi aningaasat tigoriaannaat tamarmiusut 2010-ip naanerani katillugit 1.047 mio. kr.-upput. Taakkuningga 286 mio. kr.-t naalagaaffiup 2011-mi januaarimi siumoortumik tapiissutigivai.

2010-mi decembarimi nunanit allanit 250 mio. kr.-nik taarsigassarsivoq landskarsip ukiumut landskarsip isertitaasa minnerpaamik 10%-tiannik akiliisinnaassuseqarnissaa qulakkeerniarlugu. Tassalu 600-650 mio. kr.-nit

Ukiumut naatsorsuuteqarfiusumut 2010-mut Nukissiorfiit 19,5 mio. kr-nik amigartooruteqarput, landskarsip tapiissuteqareerneratigut, anermik akigititat allanngortinnerannit pissuteqarpoq, kiisalu 2010-mi qaqtigorumik kianneranik pissuteqartumik kissamik tuniniaaneq appariarsimavoq. Amigartoorut suliffeqarfinnut namminersortitanut naleeqqiyuk naatsorsuutinik suliaaseq 2010-mut Landskarsip naatsorsuutaanut ilanngunneqanngilaq.

Tabelimi ataaniittumi 2008-mi, 2009-mi aamma 2010-mi naatsorsuutinit kisitsisit pingaarerit takuneqarsinnaapput. Tabelip aamma imarai 2010-mut naatsorsuutit (aningaasanut inatsit + ilassutit aningaasaliissutit), kiisalu 2010-mut naatsorsuutit aamma 2010-mut missingersuutit nikingassutaat.

Landskarsimi angusat	2008	2009	2010	2010	2010
Mio. kr.	Naatsors.	Naatsors.	Naatsors.	Missing.	Nikingassut
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	2.789	2.973	3.078	3.125	47
Aningaasartuutit inatsisitigut pituttorsimasut	811	850	852	877	25
Tapiissutit	1.588	2.229	1.534	1.541	7
Sanaartorneq	929	807	719	759	40
Isertitat	-5.800	-5.910	-6.185	-6.039	146
IST-inernerri	318	950	-2	263	264
IS-inernerri	95	515	-207	61	268

(minus) Naatsorsuutitigut Missingersuutitigullu isertitat takutippaat. Nikingassutini takuneqarsinnaapput missingersuutinut naleeqqiyullugu aningaasatigut iluanaarutit annikinnerusut, aningaasartuutit annikinnerusut imaluunnit isertitaqarmeruneq. Ingerlatsinermi, Sanaartormerri aamma Taarsigassarsitsinermi inernertut inernerusut naatsorsorneqarput (IST-inernerri).

Sanaartornermut nutarterinermullu aningaasaateqarfimmi missingersuusioriaaseq ukioq 2000-mi pilersinneqarpoq, tassunga suliniutit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit sanaartornissamut ukiumoortumik aningaasaliissutissatut akuersissutigineqartut nuunneqartarput. Taamaalilluni ukumi pineqartumi sanaartornissamut aningaasassat akuersissutigineqartut ukiuni ataasiakkaani aningaasartuutissatut nalilersorneqartarput. Sanaartornerit ingerlanneqarnerat ilutigalugu aningaasaateqarfimmi aningaasartuutit ilanngaatigineqartarput. 2010-mi sanaartorneq 808 mio. kr.-nik aningaasartorfiuvoq. 2009-mi sanaartornermut naleeqqiyullugu 215 mio. kr.-nik aningaasartorfiunnginnerulluni. 2010-mi sanaartornermut nutarterinermullu aningaasaateqarfimmit ilanngaaseereerluni 214 mio. kr.-nit ilanngaatigineqarput.

Kisitsisit pingaarerit ataasiakkaat immikkoortuni tulliuttuni nassuiardeqarput.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit

Suliffeqarfiiit allaffissornerullu ingerlanneqarnerinut aningaasartuutissarpiaat aningaasaliissutit sinaakkutissaattut ingerlatsinermut aningaasaliissutit tunniunneqarput.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit	2008	2009	2010	2010	2010
Mio. kr.	Naatsors.	Naatsors.	Naatsors.	Missinger.	Nikingas sut
Allaffissorneriq	523	558	549	570	21

Ilaqutariit pillugit suliat	375	407	435	455	20
Peqqinnissaq	1.054	1.116	1.158	1.161	3
Kulturi, ilinniartitaaneq, ilisimatusarneq ilageeqarnerlu	580	621	652	646	-6
Suliffeqarfitt namminersortitat	72	88	92	92	0
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	37	38	30	31	1
Ingerlatsinermut aningaasartuutit allat	147	145	162	170	8
Ingerlatsinermut aningaasartuutit katillugit	2.789	2.973	3.078	3.125	47

2010-mi missingersuutaasunit 21 mio. kr.-nit annikinnerusunut allaffisornermut atorneqarput. Naalakkersuisoqarfinni amerlanerni annikinnerusumik atuisoqarpooq.

Ilaqutariit pillugit suliaqarnermi 455 mio. kr.-nik aningaasartuuteqartoqassasoq missingersuusiortoqarpooq. 20 mio. kr.-nik atuinikinnerusoqarsimavoq. Atuinikinneruneq pivoq innarluutilinnut tunngasuni.

Kulturip, ilinniartitaanerup ilageeqarnerullu iluani missingersuutaasut 646 mio. kr.-it saniatigut 6 mio. kr.-nik aningaasartuuteqartoqarpooq. Aningaasartuutaanerusut annersaat ilinniartitaanerup ilinniartullu ineqarfisa iluanni kiisalu ilinniarnernut ingerlaqqiffiusunut ilinniarneruntuungorniarfinnullu atorneqarput. Aningaasartuutit annikinnerit amerlanersaat perorsaanikkut tarnikkullu siunnersuinermut, meeqqat atuarfianni immikkut atuartitsinernut kiisalu perorsaanermik ilinniarfimmut oqaatsinillu ilinniarfimmut atorneqarput.

Kiisalu aningaasartuutit allat eqqarsaatigalugit 170 mio. kr.-tut missingersuusiorfiusunut sanilliullugu 8 mio. kr.-nik atuinikinnerusoqarpooq. Tamatumunnga pingaarnertut tunngaviuvoq aningaasanut inatsimmi sillimmatisat tamakkiisumik atorneqarsimannnginnerat.

Aningaasartuutit inatsisitigut pitutorsimasut

Tigisisussat aalajangersimasut aalajangersimasumik sullinneqarnissamik pisinnaatitaaffeqartut immikkut ittumik inatsisiliorgineqarsimasut pineqartillugit, kiisalu tunniunneqartussat annertussusissaat imaluunniit naatsorsuinermut tunngaviusut inatsimmik immikkut ittumik aalajangiiffigineqarnerisigut aningaasaliissutissat inatsisinut pitutorsimasut tunniunneqartarput.

Aningaasart. inatsisitigut pitutors. Mio. kr.	2008	2009	2010	2010	2010
	Naatsors.	Naatsors.	Naatsors.	Missing.	Nikinges.
Ilaqutareeqarneq	599	618	621	641	20
Ilinniartitaaneq	175	200	208	210	2
Ineqarneq	2	2	2	2	0
Aningaasartuutit inatsisitigut pitutt. allat	35	30	21	25	3
Inatsisitigut pitutorsimasut katillugit	811	850	852	877	25

Ilaqutariit pillugit suliaqarnermi 20 mio. kr.-nik atuinikinnerusoqarpooq.

Ulloq 1. juli 2007 utoqqalinermi pensionisiat qaffanneqarput. Tamatuma kingorna utoqqalinermi pensionisialik namminerisaminik isertitaqanngitsoq ukiut 55.000 kr.-nik pisartagaqalerpoq, tassa aapparisap imaluunniit inooqatigisap isertitai apeqquaatinngit. Ilutigalugu utoqqalinermi pensionisiaqalernissamut ukiorisat 63-niit 65-inut qaffariartinneqarput. 65-nik ukioqalersimanissaq 1. januar 2010-mi atuutsinnejalerpoq. Missingersuusiortarnissamut piumasaqaatit ingerlaavartumik allanggorartinnerisa nalaanni utoqqalineriuteqalernissamut aningaasartutissat missingersuusiortarnissaat ajornakusoorsimavoq.

Utoqqalinermi pensionisiaqarnermut aningaasartuutit 2006-mi 228 mio. kr.-init 2009-mi 311 mio. kr.-ininut qaffapput. Aningaasartuut 2010-mi 307 mio. kr.niuvoq.

Missingersuusiortnermi kisitsisinut qularnaqutaavoq utoqqalinermi pensionisiaqartut ataasiakkaat utoqqalinermi pensionisiat saniatigut isertitaat qanoq annertutiginersut. Ilaatigut inuiaqatigiinni akit qanoq annertutiginersut aamma suliassaqartitsinermi pissutsit tassunga atassuteqarput. 2010-mut aningaasanut inatsimmut 296 mio. kr.-nit immikkoortinneqarput, atuinivilli 307-uvvoq.

Siusinaartumik pensionisanut aningaasartuutit 172 mio. kr.-inut missingersuusiorneqarput kisiannili 17 mio. kr.-init annikinnerusumik atorneqarsimallutik. Siusinaartumik pensionisiaqartut pensionisiaqarsinnaanermut ukiut allanngortinnerisa kingunerisaannik amerleriarnissaat naatsorsuutaasimagaluarpoq. Kisitsisit 2009-mut assingupput.

Siusinaartumik pensionisiaqartunut aningaasartuutit qanoq annertuginissaannut apeqquaasarput siusinaartumik pensionisiaqartut qanoq amerlatiginerat, ilaatigullu isertitaasa akileraaruserneqartussat qanoq annertutiginerat. Taamaattorli siusinaartumik pensionisiallit siusinaartumik pensionisanut annertussusiliinerup 20 %-tia tamatigut minnerpaamik tigusarpaat. Aaqqissuussaq siusinaartumik pensionisiaqartut kommunitut najugaqarfiiinit aqunneqarpoq.

Meeqqanut tapiissutit qanoq isertitaqarnermut attuumassuteqarput, aamma appasinnerpaamik kiisalu akunnattumik isertitaqartartunut 1.527 kr.-nik aamma 673 kr.-nik 1. juli 2008-mi qaffanneqarlutik. Taamaattumik meeqqanut tapiissutit annertusartussasut naatsorsuutigineqarsimavoq. Kisianni angajoqqaat isertitaasa annertusinerata nassatarivaa isertitaqarneq aallaavigalugu tapiissutisisartut taakku ikileriarnerat. Missingersuutaasunut naleqqiullugu 2010-mi 6 mio. kr.-nik annikinnerusumik aningaasartuutaaneranik kinguneqarpoq.

Ineqarnermut tapiissutinut aningaasartuutit ilaqtariit ataasiakkaat ineqarnermut akiliutaannut, ilaqtariit amerlassusaannut taakkulu isersitiitaannut attuumassuteqarput. Suliassaqarfimmi tassani aningaasartuutasut 2010-mi 9,5 mio. kr.-nik ikinnerupput.

Ilinniartitaanermi aningaasatigut ikorsiissutinut meeqqanullu tapiissutinut 2 mio. kr.-nik atuinikinnerusoqarpoq. Immikkut ittumik ilinniartitaanermi suliniutinut atatillugu aningaasaliissutit qaffanneqarput. Aningaasanut inatsimmi naatsorsuutigineqartumit ilinniagaqartut ikinnerulaarput.

Tapiissutit

Tapiissutit aningaasaliissutit Naalakkersuisunut ilaasortatut akisussaasuuusoq inatsisinut pituttorsimanngitsunik aningaasartuuteqartarnissaanut piginnaatippaat. Aningaasartuutit tapiissutaasinnaapput, aammali suliffissuarni, ernianut aningaasartuutini, ernianut tapiissutini,

inuussutissarsiutinut tapersiisarnermi, atorunnaarsitsinerni aamma taarsigassarsisitsinerni aningaasaliissutaasinnaallutik.

Tapiissutit Mio. kr.	2008 Naatsor s.	2009 Naatsors. s.	2010	2010	2010
			Naatsor s.	Missing.	Niking.
Allaffissorneq	17	6	9	9	0
Kultureqarneq ilinniartitaanerlu	255	277	284	278	-6
Inuussutissarsiorneq, aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	181	188	143	151	8
Kommuninut tapiissutit	789	896	772	774	2
Sullissinissamut isumaqatigiissutit	279	260	255	254	-1
Tapiissutit allat	68	600	71	75	4
Tapiissutit katillugit	1.588	2.229	1.534	1.541	7

Ilinniartitaanermi piginnaanngorsaalluni pikkorissartitsinernut atuinerusoqarpoq kiisalu ilinniagaqartunut immikkut aningaasaliinernut atuinerusoqarluni, tassa nerisaqarnermut ineqarnermullu, akiliunneqarluni angalanernut, pigisanik assartuinermut, ilinniartitsinermi akiliutinut il.il. aningaasartuutit.

Inuussutissarsiutit, aalisarnerup, piniarnerup nunalinerullu tungaasigut 8 mio. kr.-inik annikinnerusumik atuisoqarpoq. Taarsigassarsiat erniaqarnatillu akilersuutitaqannngitsut 2009-mit 2010-mut missingersuutaasutut qaffariarnatik appariarsimapput. Nikingasoqarnerani ataatsimoortumik sunniutaa 1 mio. kr.-nit missaannik annikinnerusumik atuisoqarneranik kinguneqarpoq. Tapiissutit nunami inuussutissarsiutinut atorneqartussatut naatsorsuussat, tassunga ilanggullugu takornariaqarneq, missingersuutaasunit 3 mio. kr.-inik annikinnerusimapput. Piareersarfiiq taamatuttaaq 1,5 mio. kr.-inik annikinnerusumik atuiffiupput. Kiisalu pitsaaliuinermik suliaqarnermut annertuumik 4 mio. kr.-inut naapertuuttumik annikinnermik atuisoqarsimavod.

Sanaartorneq

Pigisanik nalilinnik pisinissamut, illuliornermut, sanaartornissamut taarsigassarsinermut, sanaartornissamut tapiissuteqarnermut, nutarterinermut il.il. atatillugu aningaasartuuteqarnissamut akisussaalluni Naalakkersuisunut ilaasortaq sanaartornermut aningaasaliissussatut piginnaatinneqarpoq.

Ilinniartitaanerup iluani 307 mio. kr.-nit atorneqarput. Taakkuningga 115 mio. kr.-nit iluarsartuussinermut meeqqallu atuarfiisa allilernerinut atorneqarput 143 mio. kr.-nillu ilinniartut ineqarfiinik sanaartornermut atorneqarlutik. Inuussutissarsiutinut atuarfiit allilernerinut 28 mio. kr.-nit atorneqarput.

Attartugassanik sanaartornermi attartugassaagallartunik sanaartornermut 63 mio. kr.-t atorneqarput aamma aserfallatsaalisiimannginermet 4 mio. kr.-t atorneqarlutik. Inissiat isaternissaannut 27 mio. kr.-t kommuninut nuunneqarput. Tamakkua saniatigut inissianut attartorneqartartunut kommuninit napparneqartunut 8 mio. kr.-t tapiissutittut tunniunneqarput.

Erngup nukinganik nukissiorfinnut nutaanut, sumiiffinni nutaani sanaartorfigiuminarsaanissamut kiisalu innaallagissamik,- imermik- aamma kiassarnermik pilersuinermi sanaartornissamut

nutarterinissamullu Nukissiorfiiit Landskarsimit 268 mio. kr.-nik ilanngaaseereerluni taarsigassarsipput.

Sanaartornermut nutarterinermullu aningaasaateqarfip aningaasaatai 2010-mi ilanngaaseereerluni 215 mio. kr.-nik ikilisinneqarput, 2010-lu naanerani katillugit 752 mio. kr.-nik aningaasaateqarluni.

Sanaartornermut nutarterinermullu		Aningaasaateqarfimmut killiffik		
aninggaasaateqarfik	2010	Ato- Nuunneqartut neqartut	2010-mi allannguut	Naanerani uninngassuu.
Mio. kr.				
Ilaquariinneq peqqinnissarlu		46	33	13
Ilinniartitaaneq il.il.		317	307	10
Pisortatigut suliat		303	368	-65
Ineqarneq		66	227	-161
<u>Sanaartornermi aninggaasartuutit allat</u>	<u>-14</u>	<u>28</u>	<u>-42</u>	<u>4</u>
Sanaartornermut nutarterinermullu				
Aninggaasaateqarfimmiittut katillugit	718	963	-214	752

Sanaartornermi suliniutissanut aalajangersimasunut 2010-mut ukiullu siuliinut aninggaasanut inatsimmut ilaatinneqartut naammassineqarnissaannut inaarsarneqarnissaannullu Sanaartornermi nutarterinermilu aninggaasaateqarfimmi aninggaasaatit inissinneqarput. Pingaartumik inissialiornermi ilinniartitaanermilu, taakkununnga ilanggullugit meeqqat atuarfiinut atatillugu sanaartugassat naammassineqarnissaat kinguaattooqqasorujussuupput.

Isertitat

Isertitat inatsisitigut pituttorsimasut inatsisitigullu pituttugaanngitsut pissarsiarinissaannut Naalakkersuisunut ilaasortatut akisussaasuuusoq isertitassatut aninggaasaliissut piginnaatippaat. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartusanut naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutai kiisalu akileraarutit akitsuutillu isertitassatut aninggaasaliissutitut allanneqassapput.

Isertitat aninggaasanut inatsimmi naatsorsuutigineqartumit 146 mio. kr.-nik amerlaneruput.

Isertitat	Mio. kr.	2008	2009	2010	2010	2010
		Naatsors.	Naatsors.	Naatsors.	Missin.	Niking.
Isertitassatut isumaqtigiissutaasut		-3.661	-3.799	-3.828	-3.837	-9
Toqqaannartumik akileraarutit		-876	-828	-1.018	-893	125
Toqqaannanngitsumik akileraarutit		-792	-776	-772	-810	-37
Aninggaasaliussat ernialersorneqartut		-241	-286	-290	-255	35
Landskarsimit taarsigassarsiat akilersorneqarnerat		-179	-178	-112	-148	-36
Isertitat allat		-51	-41	-165	-97	68
Isertitat katillugit		-5.800	-5.910	-6.185	-6.039	146

Immikkut ittumik isertitat kisitsisinut ukununnga ilanggupput.

Namminersorlutik Oqartussat isertitaasa 64 pct.-iisa missaat imaluunniit 3.828 mio. kr.-t naalagaaffimmit tapiissutaapput, EU-mik isumaqatigiissutaapput kiisalu allatigut isumaqatigiissutitut isertitaallutik.

Toqqaannartumik akileraarutitigut 1.018 mio. kr.-t isertinneqarput, imaluunniit missingersuusiamit 125 mio. kr.-nik amerlanerullutik. Nunamut tamarmut akileraarutitigut isertinneqarput 893 mio. kr.-t, immikkut ittumik nunamut tamarmut akileraarutitigut, tassunga ilanngullugu ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaanit 103 mio. kr.-t aamma namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaasa isertitaanit akileraarutinit 22 mio. kr.-t isertinneqarput.

1. januar 2007 aallarnerfigalugu akileraartarnermik aqtsineq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmuit qitiusutut nuunneqarpoq, kiisalu 1. april 2008 aallarnerfigalugu akiliisitsiniartarneq aamma Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmuit katersuutsinnejarluni. Akiliisitsiniartarnerup qitiusumut inissinneqarneraniilli Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup Namminersorlutik Oqartussat, kommunit pisortatigullu suliffeqarfiit allat sinnerlugit pisassanik akiliisitsiniartarneq ingerlattarpaa.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik assigalugu sulisitsisunut innuttaasunullu qitiusumik ingerlatsineq unammillernarsimavoq. Ukiut angusani nalornisooruteqarneq kiisalu naatsorsuuserinermi suleriaaseq erseqqinnerusumik allaaserineqarnerput.

Toqqaannanngitsumik akileraarutit 772 mio. kr.-inik isertitaqarfiupput, tassalu naatsorsuutaasunit 37 mio. kr.-inik ikinnerullutik.

Nioqqutissanik eqqussuinermi akitsuutit 2010-mi ilimagineqartunit 28 mio. kr.-inik ikinnerusunik isertitaqarfiupput.

Kalaallit Nunaanni qamutinut motoorilinnut akitsuut 54 mio. kr.-inik isertitaqarfiuvoq, tamannalu 2009-mut sanilliullugu allanngorsimanngilaq missingersuutinullu sanilliullugu 2 mio. kr.-inik annerusumik isertitaqarfiulluni.

Raajanut akitsuut 22 mio. kr.-inik isertitaqarfiuvoq, tamannalu 14 mio. kr.-inik ilimagisanit annikinneruvoq taamaattori 2009-mit 7 mio. kr.-inik annertunerulluni.

Naqissusiinermut akitsuutit, pingaartumik pigisanut aalaakkaasunut, ilimagisamit 4 mio. kr.-inik annikinnerupput. Piffissami 2008-2009-mut piginneqatigiilluni inissiaateqarnermiit nammineq piginnittuulernermut amerlasuut allanngortiteripput. 2010-mi taamatut pisoqanngilaq. 2009-mut sanilliullugu 14 mio. kr.-inik annikinnermik isertitaqarfiuvoq.

Suliffeqarfinnut akitsuut akissarsiat tunniunneqartut 0,9 procentiattut annertutigisoq 1. januar 2007 atorneqalerpoq 71 mio. kr.-inillu isertaqarfiulluni, tamannalu ilimagisamit 7 mio. kr.-inik annertuneruvoq.

Aningaasaatit ernialersorneqarnerat 36 mio. kr.-nik isertitaqarfiuneruvoq, obligationit tunineranni aningaasat nalitorneratigut iluanaaarutip qaffannerunera naleqqiunneqarsinnaavoq.

BSU-mut tunngatillugu 2010-mi taarsigassarsiat misissorneqarnerat ingerlateqqinnejarpooq, tamatumalu kingunerivaa, taarsigassarsiat arlallit taarsigassarsianut erniaqanngitsunut naafferaallunilu taarsorsornertaqanngitsunut allanngortinneqarnerat imaluunniit akiitsut sinneruttut

isumakkeerfigineqarnerat. Taamaattumik isertitanut kontoni taakkunani annertuumik nikingassuteqartoqarpoq.

Inaarutaasumik oqaaseqaatit

Aningaasarsiornikkut ingerlalluarnerup nalaani 2008 ilangullugu kiisalu 2009-mi ingerlatsinermut aningaasartuutit tamarmiusut isertitanut naleqqiullugit sukkanerusumik qaffariartorsimapput. Taamaattumik ukiuni aggersuni aningaasatigut aqtsinerup sukannerulerinsneqarnissaa pisariaqarpoq, tassa piffissaq ungasinnerusoq isigalugu aningaasartuutit isertitallu akornanni oqimaaqatigjilersitsiniarluni.

Ukiunut 2011-14 aningaasanut inatsisisasmut IST amigartoortussanngorlugu missingersuusiorqarpoq, annermik pissutaavoq llulissat eqqaanni erngup nukinganik nukissiorfiliorneq. Tamatuma saniatigut naatsorsutigineqarpoq sanaartornermut nutarterinermullu aningaasaateqarfik ukiumut 100 mio. kr.-nik appaaffigineqartassaaq, tamannalu aamma tigoriaannarnik aningaasaateqarnermut piumasaqaateqarpoq.

Kiisalu namminersorlutik oqartussat aktieselskabiutai ataasiakkaat amigartoorteqarput aamma aningaasalersuinermi ilusilersuinerup, landskarsi immikkut ittumik aningaasaliissuteqarsinnaaneranik tamatumalu kinguneralugu aningaasanik tigoriaannaateqarnissamut piumasaqaammut nalorninartorsiornermik kingunilik. Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussat uninngaasutinik tigoriaannarnik nutaanik qulakkeerinninniarpoq, naammaginartumillu aningaasanik uninngasuuteqarnissaaq atatiinnarniarlugu taarsigassarsisariaqarlugni.

Naatsorsuutit uppernarsarlugit atsiorneqarnerat

Ukumoortumik nalunaarut ukumoortumillu naatsorsuutit Naalakkersuisut akuersissutigivaat, Inatsisartunullu suliarisassanngorlugu ingerlateqqinnejqarpoq.

Nuuk, ulloq 13. maj 2011.

Maliina Abelsen

Aningaasaqarnermut
Naalakkersuisoq

Jan H. Lyng Pedersen

Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq

Kukkunersiusup arlaannaannulluunniit qilersorsimanngitsup upper-narsaalluni atsiornera

Inatsisartunut

Nunap Karsiata ukiumoortumik naatsorsuutaanik ukiumut naatsorsuusiorfiusumut 1. januar – 31. december 2010-imut tunngasunik kukkunersiuivugut, tassunga ilanngullugit nalunaarusiorneq, naatsorsuutinik uppernarsaalluni atsiorneq, naatsorsuusioraatsimik atorneqartumik misissuineq, angusanik nalunaarsuineq, naatsorsuutit inernerat, ukiuni kingullerni pingasuni angusat kiisalu pisussaaffiusinnaasut. Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorcrullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu saqqumiunneqartarpuit.

Ukiumoortumik naatsorsuutinut Naalakkersuisut akisussaanerat

Ukiumoortumik naatsorsuutinik Namminersorcrullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillegit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu eqqortunik takussutissartalinnik suliaqarnissamut saqqumiussinissamullu Naalakkersuisut akisussaasuupput. Akisussaaffiup taassuma iluaniippuit ilusilersui-neq, atortussangortitsineq illullu iluani nakkutilliissutinik ukiumoortumik naatsorsuutit sularineqarnerannut saqqummiunneqarnissaannullu attuumassuteqarsinnaasunik ingerlatitsineq, tamatumani takussutissat eqqortut pingaarutiltsigut kukkusumik paassisutissiinnginnissamik tunngavissiisut pineqarput, aalajangiisutinnagu kukkusumik paassisutissiinerup peqqusersornermik kukkunermilluunniit pissuteqarnera kiisalu naatsorsuuseraatsip siunertarmut tulluartup toqqarneqarnissaa atorneqarnissaalu taamalu pissutsinut atuuttunut naapertuutumik naatsorsuutitigut missingersuusiornissaq.

Kukkunersiusup akisussaaffia kukkunersiuinerlu ingerlanneqarsimasoq

Uagut akisussaaffigaarput ukiumoortumik naatsorsuutinik kukkunersiusimanerput tunngavigalugu eqikkaalluni inermiliinissaq. Kukkunersiuineq ingerlapparput kukkunersiusarnermi maleruagassat atuuttut naapertorlugit. Maleruagassat taakku piumasaraat ileqqorissaarnissamut piumasaqaatinik naammassinninnissarput kiisalu kukkunersiuineq pilersaarusiussagipput ingerlallugulu siunnerfigalugu ukiumoortumik naatsorsuutit pingaarutiltsigut kukkusumik paassisutissiinerik imaqannginnissaasa isumannaaruarnissaat.

Kukkunersiorqartut tassaapput ukiumoortumik naatsorsuutini aningaasat paassisutissallu kukkunersiuinermi uppernarsaateqarnissaat. Iliuutsitut toqqarneqartunut aalajangiisusarput kukkunersiusup naliliinera, tassunga ilanngullugu ukiumoortumik naatsorsuutini pingaarutiltsigut kukkusumik paassisutissiisoqarsinnaaneranik naliliinerit, aalajangiisutinnagu kukkusumik paassisutissiinerit peqquser-

siornermiukukkunermilluunniit pissuteqarsinnaanerat. Nalornissutaasinaasunik naliliinermiukukkunersiuusup illup iluani nakkutilliissutit ukiumoortumik naatsorsuutit suliarineqarnerannut saqqumiunneqarnissaannullu attuumassuteqartut misissuiffigisarpai, taamaaliornermi siunertaraluguukkunersiuinermiiliuutsit pissutsinutatuuttunut eqqortumik takussutissiinersut, matumanili siunertarinaguillup iluani nakkutilliissutit qanoq atorsinnaassuseqartiginerinik naliliinissaq. Kukkunersiuinermiaamma isummerfigineqartarpaq naatsorsuusereriaaseq Naalakkersuisunit atorneqartoq tulluartuunersoq, naatsorsuutitigut missingersuutit atorneqartut naammaginartuunersut kisalu ukiumoortumik naatsorsuutitataatsimut isigalugitsaqqummiunneqartussat qanoq nalilertariaqarnersut.

Isurnaqarpugut kukkunersiuinitissi uppernarsaatissatut pissarsiarisimasavut naammattut eqikkarlugu-lu naliliinissamut tunngavissatut atorjuarsinnaallutik.

Nangaassutit

2008-mi 2009-milu ukumoortumik naatsorsuutini akileraarutinit isertitanik naatsorsuinerit pingaartumillu immikkoortitsisimannerit taakkununnga tunngasut uparuarsimavagut, taamaattumillu kisisitsitaakkununnga sanilliunneqartussat aamma nangaassuteqarfigaagut, taakkua 2010-mi ukumoortumik naatsorsuulini kingunerisinjaasaat.

Eqikkaalluni naliliineq

Isumaaqarpugut ukiumoortumik naatsorsuutit, nangaassummi allaaserineqartut kinguneriumaagassaat eqqaassanngikkaanni, eqqortumik takussutissiisut Nunap Karsiata pigisai nalillit, akiligassai aningaa-saqarniarnikkulli inissisimanera kiisalu ukumi naatsorsuusiorfiusumi 1. januar - 31. december 2010-imi ingerlatsinermi, sanaartornermi aningasanillu taarsigassarsisitsinermi angusai Namminersornerul-lutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaannut naapertuupput.

Nuuk, ullog 13. maj 2011

Deloitte

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Ellie

103

Peter A. Wistoft **Claus Bech**
kukkunersiusut naalagaaffimmit akuerisaasut

Naatsorsuuserinermik suliaqarnermi periuseq atorneqartartoq

Nalinginnaasumik

Landskarsip naatsorsuutaani, Inatsisartuniit aningaasaliissutigineqartut tamarmik ilaapput.

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermik ingerlatsinera il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 23, 3. november 1994–imeersoq aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserisarneq pillugu nalunaarutaat nr. 8, 27. februar 1995–imeersoq aallaavigalugit naatsorsuutit suliarineqarput.

Naatsorsuutini pineqarpoq ukioq aningaasaliiffiusoq, ukiumik naatsorsuusiorfiusumik malitsilik. Ukiumut pineqartumut ilassutitut qaammatit marluk ilanngunneqarput. I Piffissami ilassutigineqartumi, ukumi aningaasaliiffiusumi aningaasartuutit isertitallu, pisiaq imaluunniit sullissineq pereersimappat, imaluunniit ukiup aningaasaliiffiusup naannginnerani pisassaqalertoqarpat akitsoqalertoqarpalluunniit, pineqartut nalunaarsorneqarsinnaapput.

Nalunaarusiami kisitsisit tamarmik mio. kr. – inut qaninnernut ilivitsunngortinneqarput, ilanngussamilu 1.000 kr. – inut qaninnernut ilivitsunngortinneqarlutik. Ilivitsunngortitsineq nikingassutinik annikitsunik pilersitsisinnaavoq.

Naatsorsuutinik isumannaallisaaneq

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat missingersuutai pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 8, 29. oktober 1999–imeersoq 2001 – imiit atuutilerpoq. Inatsimmi pineqartumi aningaasaliissutit tamarmik, immikkoortunut ukununnga tallimanut inissinneqarput: Ingerlatsinermut aningaasartuutit, inatsisitigut pisussaaffiit, tapiissutit, sanaartorneq aamma isertitat.

Ukiut siuliinut naleqqersuussinissaq pissutigalugu ukiuni 2008–imi aamma 2009-mi aallaavigisat assigisaat tunngavigalugit, ukumi 2010–mi isumannaallisaasoqarpoq. Inissiinernut assigiinngitsunut atatillugu ilivitsunngortitsisoqarsinnaavoq.

Ukiuni kingullerni pingasuni, naatsorsuuserinermi kisitsisit atorneqartut sanileriissinneqarneri, ilanngussami atuaanissamut ilitsersummi nassuaaserneqarput.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit aamma ingerlatsinermi isertitat

Aningaasartuutit isertitallu pisianit sullissinernillu aallaavillit, inatsisitigut piginnittuulersinnaanermut aallaavik tunngavigalugu pereerpata nalunaarsorneqassapput. Aningaasartuutinik isertitanillu allanik nalunaarsuineq pissaaq, kisitsit nalunaarsorneqarsinnaanngorpat aammalu kingusinnerpaamik akiliiffissami kingullermi.

Ukumi aningaasaliiffiusumi, landskarsi annertuumik piumasqaateqarfigineqarpat, naatsorsuutinik tunniussineq sioqqullugu nalunaarsorneqarsinnaangippat, ukumi aningaasaliiffiusumi naatsorsuutinut, missingersuineq tunngavigalugu, piumasqaateqarneq kontomut aningaasartuutinut atorneqartartumut nalunaarsorneqassaaq. Tamanna ukumi aningaasaliiffiusumi kingusinnerusukkut iluarsiiffigineqassaaq, piumasqaataalluni naammassillugu naatsorsorneqarsinnaassalluni.

Naatsorsuutinut ilanngaateqanngitsumik naatsorsuinermi aallaavik, naatsorsuuserinermi atorneqassaaq, tamatuma kinguneranik, aningaasartuutit isertitallu, tamarmik immikkut kontonut nalunaarsorneqassapput. Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutai namminersortitat tamatumani pineqanngillat.

Akileraarutitigut isertitat

Ukiumi naatsorsuuteqarfiusumi ingerlaavartumik akileraarutitigut isertitat

- 1) Akileraarutit A-t sulisitsisut naatsorsugaat tunngavigalugit Akileraarutit A-t qaammatikkaartumik isertitatut nalunaarsorneqassapput. Naatsorsuutinik nassiusisoqanngippat akileraartarnermi oqartussat missingersuusiussapput. Akileraarutit A-t missingersuusiorneqarsimasut aamma naatsorsorneqarsimasut nunamut tamarmut akileraarutinut ingerlaavartumik isertitatut nalunaarsorneqassapput. Naatsorsuutit ukiumut naatsorsuuteqarfiusumut tunngassuteqartut ukiumilu naatsorsuuteqarfiusumi tulliuttumi januaarimi tiguneqartut, nunamut tamarmut akileraarutinut naatsorsorneqarnerannut ilaatinneqassapput.
- 2) Akileraarutit B-t akiligissat aallaavigalugit Akileraarutit B-t piffissaq aalajangersimasoq malillugu (qaammatit qulit) isertitatut naatsorsorneqassapput.
- 3) Selskabinut, iluanaarutinut aamma nioqqutissiortutut akileraarutit akiliinermi isertitatut naatsorsorneqassapput.

Ukiut siuliini ingerlaavartumik akileraarutitigut isertitat iluarsineqarnerat

- 4) Akileraarutit ingerlaavartumik isertitatut nalunaarsorneqartut (tak. Imm. 1 aamma 2) aamma inaarutaasumik akileraarutaasut akornanni nikingassutaasut ukiumi akileraarutissaviup naatsorsorneqarfiani aamma akileraartussaasup akiliinerani iluarsineqassapput.
- 5) Akileraartussaasup isertitai kingusinnerusukkut allanngortinneqarneri ukiumi allannguiffiusumi iluarsineqassapput.

Akileraarutitigut akitsuutitigullu annaasanik isumakkeerineq immikkoortitsinerlu

Akileraarutinik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu nalinginnaasumik ingerlatsitseqqissinnaajunnaartoqarpal akileraarutitigut akitsuutitigullu akiligassat isumakkeerineqassapput. Qamutinut motoorilinnut akitsuutit aamma aningaasanik ikisilluni pinnguaatinut akitsuutit pillugit immikkut ittumik malittarisassaqarpoq. Akiliisinnaajunnaarnerit aamma toqusup pigisai pillugit akiligassat annaasaqarnerup paasineqarnera ilutigalugu isumakkeerineqassapput. Sivisungaatsiartumik ingerlatsisarnerup nassataanik tunngaviit makkua malillugit akileraarutit piffisanut aalajangersimasunut inissinneqassapput:

Akileraarutitigut akiitsoqarnikkut annaasat immikkoortinneqarnerat

Toqqaannartumik akileraarutinut tunngatillugu akileraarutitigut akiitsut tamarmiusut ullunut akiliiffiusussanut kingullernut agguataarlugit naatsorsorneqassapput, 2010-mullu tunngatillugu annaasaqarnerit immikkoortinneqarneri pillugit naliliinerit makkua atorneqarput:

Ukioq	2007	2008	2009	2010
Immikkoortinneqartut annertussusaat	50 %	50 %	33 %	10 %

Pisassarisat tiguneqarnissaat sivitsoriartortillugu akiliisitsiniarnerup ajornarsiartortarnera aallaavigalugu procentit annertussusilerneqarput, tamatumunnga pissutaavoq pisassarisat tiguneqarnissaasa sivitsoriartornerat malillugu akiliisitsiniarlni suliniutaasinnaasut killeqaleriartortarnerat. Taamaalilluni akileraarutitigut pisassarisat nalingisa annikilliartortarnerat immikkoortitsinermi takuneqarsinnaavoq.

Sanaartornermi aningaasartuutit

1. januar 2000 – imi januarip aallaqqaataani, missingersuutini teknikkikkut sanaartornermut nutarterinermillu aningaasaateqarfik pilersinneqarpoq. Suliniutinut aalajangersimasunut, sanaartornermk nutarterinermillu siunertalinnut aningaasaliissutaasut tamarmik aningaasaateqarfimmut nuutsinneqarput. Taamaammat aningaasaliissutit tamarmik tamakkiisumik, inerniliinermi nalunaarummi aningaasartuutit inissinneqarput.

Taarsigassarsitsitsineq

Aningaasani tigusassani allannguutit arlallit, landskarsimi inerniliinermut nalunaarutaani IST-mi ilaapput. (ingerlatsinermi, sanaartornermi aammalu taarsigassarsitsinermi inerniliinerit). Taamatuttaaq Namminersorlutik Oqartussat, aktiat pisiai tunisaalu IST-mi inerniliinermi ilaapput.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa, landskarsi aningaasanik tigusisinnaanerat, IST-mi inerniliinermi ilaanngillat.

Pigisat nalillit akiitsullu

Pigisat nalillit pissarsiarinerini nalingisut allanneqassapput. Akiitsorisaq taaginnarlugu nalinganik nalilerlugu inissinneqassaaq.

Namminersornerullutik Oqartussat, kommunit, suliffeqarfiillu pisortat ingerlataannut atatillugu, akiliisitsiniartarneq, 2008 – mi, qitiusumik inissinneqarluni, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit ingerlanneqalerpoq. Natsorsuutit inernerini, pisassarisat pineqartut, ”tigusassat allat” – tut inissinneqarput, illuatungaani lu kontumut ”attartukkatut piffissaq sivikitsoq atorlugu utertitassatut” inissinneqarlutik.

Aningaasanik immikkoortitsinermi aallaaviit

Ajunaaruteqarneq matussuserniarlugu makku aallaaviit tunngavigalugit immikkoortitsisoqarpoq:

Boligstøtte aqqutigalugu taarsigassarsitsineq, akiligassaviiit/taarsigassarsiaareersut – illut ukiut marluk matuma siorna, utertinneqartut annaasaqaateqarfinginerinut immikkoortitsisoqarpoq, nutaanillu piginnittoqalinnginnerini, iluarsartuussineq aserfallatsaaliinerillu aallartinneqarput.

Boligstøtte aqqutigalugu taarsigassarsitsineq, isumannaagassat allat – immikkoortitsiffigineqarput, akiligassaq ukioq ataaseq qaangerlugu pisoqaassuseqarpat. 1999–imiit, akiligassallit taarsigassarsiaminnik allanngortitsinissaminut periarfissinneqarput. Ukiut marloriarluni Boligstøtte–mut akiliisoqartarpooq, taarsigassarsialli qaammatikkaartumik akilerneqartartussaapput. Akiligassat akilerneqanngippata, akiligassavinnut immikkoortitsisoqassanngilaq, taamaallaalli tunniunneqartussanut inissiisoqassalluni.

Akiitsullit assigiinngitsunut akiligassaannut, matumani ilaallutik ilinniartuunermi taarsigassarsiat aamma erhvervsstøtte aqqutigalugu taarsigassarsiat, immikkoortitsisoqangilaq kontuni pingarnerni atorneqartuni isumakkeerfigineqassammata aningaasat Namminersorlutik Oqartussat akiliisitsiniartariannut akiligassanngorlugit nassiunneqarpata, tamannalu pisarpoq qaammatit 6-t qaangiunnerisigut.

Suliffeqarfiit namminersortitat

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat namminersortitat, ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit aningaasaliissutit aallaavigalugit naatsorsuusiussapput.

Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit aningaasaliissutit landskarsip naatsorsuutaani aningaasartuutit inissinneqassapput.

Suliffeqarfiit ilaat, landskarsimi tigusisinnaanissanik akuerineqarput, tamatumunngalu atatillugu pineqartut akornganni isumannaagassatut inissinneqassallutik.

Tamatuma saniatigut suliffeqarfiit ilaat Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut akiitsoqarput, taakkulu landskarsip naatsorsuutaani piffissaq sivisooq atorlugu akilersuisussatut inissinneqassapput.

Tamatuma saniatigut suliffeqarfiit namminersortitat Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat

nalunaarutaat nr. 25, 26. november 1998-imeersoq naapertorlugu suliffeqarfik pillugu naatsorsuutinik tunniussaqassapput.

Naatsorsuuserinermi periutsip atorneqartup allanngortinneqarnera

Naatsorsuuserinermi periutsip atorneqartup ukiumiit ukiumut allanngortinneranut atatillugu, aallaqqaataaniit nalillit iluarsiiffiginerisigut, ukiut siuliini naatsorsuutit kingunerisaat nalunaarsorneqassapput. Taamatut iluarsiinerit landskarsip naatsorsuutaani nassuiaaserlugit suussusilersoneqassapput.

2010-mi angusat, mio. kr.–inngorlugit

Allakkiaq	Missingersuut	Naatsorsuutit	Nikingassut
Allaffissorneq	570	549	21
Ilaqutariinnermut tunngasut	455	435	20
Peqqinnissaqarfik	1.161	1.158	3
Ilinniartitaaneq il.il.	646	652	-6
Suliffeqarfitt namminersortitat	92	92	0
Inuuss aalisarneq piniarneq nunalerineq	31	30	1
Ingerlatsinermi aniningaasartuutit allat	170	162	8
Ingerlatsinermi aningaasart. katillugit	3.125	3.078	47
Ilaqutariinnermut tunngasut	641	621	20
Ilinniartitaaneq	210	208	2
Ineqarnermut tunngassutilit	2	2	0
Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffiit	24	21	3
Inatsisitigut pisussaaffiit katillugit	877	852	25
Allaffissorneq	9	9	0
Kulturimut ilinniartitaanermullu	278	284	-6
Inuuss aalisarneq piniarneq nunalerineq	151	143	8
1 Kommuninut tapiissutit il.il.	774	772	2
2 Sullissinissamik isumaqatigiissutit il.il.	254	255	-1
Tapiissutit allat	75	71	4
Tapiissutit katillugit	1.541	1.534	7
Ilaqutariinneq aamma peqqissuseq	46	46	0
Ilinniartitaaneq il.il.	317	317	0
Pisortatigoortumik suliat il.il.	303	304	-1
Ineqarnermut tunngassutilit	103	67	36
Sanaartornermi aningaasartuutit allat	-10	-14	5
Sanaartornermi aningaasart. katillugit	759	719	40
Isertitat isumaqatigiissuteqarfiusut	-3.837	-3.828	-9
Akileraarutit toqqaannartut	-893	-1.018	125
Akileraarutit toqqaannanngitsut	-810	-772	-37
Aningaasaliiffiqeqartunit erniat	-255	-290	35
Landskarsimiit attartortitat	-148	-112	-36
Isertitat allat	-97	-165	-68
Isertitat katillugit	-6.039	-6.185	146
Ukiumi IS-mi inernerit	61	-207	268
Ukiumut IST-mi inernerit	263	-2	264

Naatsorsuutit inernilernerinut qanorlu inissisimancerannut allakkiaat ilanngussami takuneqarsinnaapput.

31.12.2010-mit killiffik mio. kr.-inut

Allakkiaq	Aallartiffik	Taarsigas.	Naanerani
3 Bankimiittuitat karsimiittuitat	419		739
3 Obligationit	900		308
3 Atoriaannaat aningasaateqarfinniitallu	1.320		1.047
4 Suliffeqarfiillu isumannaagassat	84		53
5 Suliffeqarfinnut attartortitat	1.629	222	1.851
6 Boligstøtte aqqutigalugu attartortitat	1.239	58	1.296
7 Attartortitat allat	217	-20	197
8 Tigusassat allat	465		454
8 Tigusassat	3.633		3.851
9 Suliffeqarfiit namminersortitat	0		0
10 Aktiat il.il.	2.893	12	2.905
10 Suliffeqarfinnut aningaasaliissutigisat	2.893		2.905
	7.847		7.804
4 Suliffeqarfiillu isumannaagassat	9		48
11 Akiitsut piffissaq sivikitsoq atorlugu	1.011		621
12 Akiitsut piffisaq sivisooq atorlugu	0		250
12 Akiitsut	1.020		918
13 Sanaartornermut nutarterinermullu	967		752
13 Akiligassat allat	925		752
14 Konto naatsorsuutit oqimaaqatigiiffiat	5.840		6.133
14 Akiligassat	7.747		7.804

Angusanut killiffinnullu ilisimatitsissutit naatsorsuutinut ilanggussani erseqqissarneqarput.

Ukiuni kingullerni 3-ni angusat mio. kr-inut

	2008	2009	2010
Allaffissorneq	523	559	549
Ilaqutariinnermut	375	408	435
Peqqissutsimut	1.054	1.116	1.158
Ilinniartitaaneq il.il.	580	625	652
Suliffeqafit namminersortitat	72	88	92
Inuuss. aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	37	38	30
Ingerlatsinermut aningaasartuutit allat	147	145	162
Ingerlatsinermut aningaasartuutit katillugit	2.789	2.972	3.078
Ilaqutariinnermut	599	618	621
Ilinniartitaanermut	174	200	208
Ineqarnermut tunngassutillit	2	2	2
Inatsisitigut aningaasartuutit allat	35	30	21
Inatsisitigut aningaasartuutit katillugit	811	850	852
Allaffissorneq	17	6	9
Kulturi ilinniartitaanerlu	255	277	284
Inuuss. aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	181	188	143
Kommuninut tapiissutit il.il.	790	896	772
Sullissinissamut isumaqatigiissutit il.il..	279	260	255
Tapiissutit allat	68	600	71
Tapiissutit katillugit	1.588	2.229	1.534
Ilaqutariinneq peqqissuserlu	45	54	46
Ilinniartitaaneq il.il.	237	231	317
Pisortatigoortumik suliat il.il.	350	266	304
Ineqarnermut tunngassutillit	315	216	67
Sanaartornermi aningaasartuutit allat	-17	42	-14
Sanaartornermi aningaasartuutit katillugit	929	808	718
Isertitat isumaqatigiissuteqarfiusut	-3.649	-3.787	-3.828
Akileraarutit toqqaannartut	-876	-828	-1.018
Akileraarutit toqqaannanngitsut	-792	-776	-772
Aningaasaliissutaasut ernialersorneqarnerat	-241	-284	-290
Landskarsimit attartukkat akilersorneqarnerat	-173	-173	-112
Isertitat allat	-69	-61	-165
Isertitat katillugit	-5.800	-5.910	-6.185
Ukiumut IS-imí angusat	95	515	-207
Ukiumut IST-mi angusat	318	950	-2

Immikkut ittumik pisussaaffiit

Landskarsip 31.12.2010 makkua akiliussisussaaffigai qularnaveeqqusiiffagalugillu:

Grønlandsbanken A/S, Bank Nordik A/S aamma Vestnorden Fonden akiliussisussaaffinnik aamma qularnaveeqqusiiffinnik nalunaarfigineqarput.. Aningaasanik taarsigassarsisunit qularnaveeqqusiffigisanit sillimmasiinermi sallunaveeqqutit assigiinngitsut tiguneqareerput. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat, nunami inuussutissarsiutaasunut katillugit 74,2 mio. kr.-inik taarsigassarsisunut qularnaveeqqusiippuit.

Siornatigut Kongeriget Danmarks Fiskeribankimut maannakkut Danamarkimi Økonomistyrelsiusumut, kilisaatersornermik ingerlataqartunut taarsigassarsisunut katillugit 4,8 mio. kr.-nik qularnaveeqqusiisoqarpoq. Grønlandsbankimut taarsigassarsisunut, 0,4 mio. kr.-inik qularnaveeqqusiisoqarpoq, taamatuttaarlu tunisassianik suliarineqanngitsunik ingerlataqarlutik piginneqatigilfimmuit 3,0 mio. kr.-nik qularnaveeqqusiisoqarluni.

Ilinniartuunermi aningaaseriviit aqqutigalugit taarsigassarsianut katillugit 0,5 mio. kr.-nik qularnaveeqqusiisoqarpoq. Taarsigassarsianut Grønlandsbanken A/S-imit aqunneqartunut 63 mio. kr.-nik toqqorsisoqarpoq.

Grønlandsbanken A/S – imi KNI Pilersuisoq A/S-imut aningaasanik pilersuinissaq pillugu 45 mio. kr.-nik akiligassarsitisisoqarpoq. Aningaasat pineqartut taarsigassarsianut allanut ilanngullugit killiffimmut allanneqarput. Taakku saniatigut pisariaqartinneqarpat 7 mio. kr.-nik immikkoortitsisoqarnissaa periarfissaqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat, Kalaallit Nunaanni Landsrådimi, Inatsisartuni Naalakkersuisunilu siusinnerusukkut sivisuumik ilaasortaasimasunut pensionisiaqartitsinissamik pisussaaffeqarput.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiiit tamakkiisumik pigisat ilaat landskarsimiit tigusisinnatitaaneq pillugu nalunaarfiginikuuaat. Naatsorsuutinut ilanngussami suliffeqarfiiit ataasiakkaat tigusinnaasaasa annerpaaffiat takuneqarsinnaavoq.

Suliffeqarfinnut namminersortitanut pisussaaffiit eqqarsaatigalugit immikkut ittumik naatsorsuutit tunniunneqartut innersuussutigineqarput.

Entreprenøri Qorlortorsuarmi Nukissiorfiit sinnerlugu erngup nukinganik nukissiorfimmik suliarinnittooq qaavatigut aningaasartuutaasunut 235 mio. kr.-it missaaniittunut akiliumanani nalunaarpoq. Tamanna pillugu isumaqatigiissitsiniarnikkut suliassaq 2009 – mi aallartinneqarpoq. Isumaqatigiissitsiniarnikkut suliap 2012-mi naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.